

VVE-beleid gemeente Drimmelen 2020-2022

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
2 Huidige stand van zaken en kaders 3
3 Visie op VVE-beleid 5
4 Doelgroepdefinitie en proces VVE 6
5 Resultaatafspraken VVE 9
6 Nieuw beleid: VVE-aanbod naar 960 uur 10
7 Financiële consequenties 11
8 Samenwerking en structuur VVE 13

1 Inleiding

VVE staat voor voor- en vroegschoolse educatie. De aanleiding voor de herijking van het VVE-beleid is tweeledig. In 2018 heeft de gemeente Drimmelen deelgenomen aan een pilot van de Onderwijsinspectie om onder meer de kwaliteit van VVE-beleid en -uitvoering in kaart te brengen. Begin 2019 heeft de Onderwijsinspectie het rapport hierover gepresenteerd en besproken met de betrokkenen. Uit de rapportage bleek dat het VVE-beleid en -uitvoering op een aantal punten verbetering behoeft, hieraan werden door de inspectie zgn. herstelopdrachten gekoppeld. Wij als gemeente hebben samen met het veld deze punten opgepakt en meegenomen in dit nieuwe VVE-beleid. De tweede aanleiding voor herijking van het beleid betreft de nieuwe landelijke eis van 960 uur Voorschools aanbod vanaf 1 augustus 2020.

De gemeente Drimmelen heeft adviesbureau Oberon gevraagd om de totstandkoming van het nieuwe VVE-beleid te begeleiden en hierbij advies te geven over de verschillende aspecten. Alle betrokken partijen (kinderopvang, GGD, onderwijs en gemeente) hebben in drie sessies hun ambities en wensen kenbaar gemaakt voor dit nieuwe VVE-beleid. Het concept document is in mei 2019 besproken met alle betrokkenen.

2 Huidige stand van zaken en kaders

2.1 Wat is VVE

Voorschoolse Educatie is stimulering van taalontwikkeling van peuters (2,5-4 jaar) en valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. VVE-peuters gaan meer dagdelen naar de peuterspeelzaal dan niet VVE-peuters. Als er VVE-peuters op een groep aanwezig zijn, moet er gewerkt worden met een VVE-programma en worden er hogere eisen gesteld aan de pedagogisch medewerksters die voor de groep staan. *Vroegschoolse Educatie* is stimulering van taalontwikkeling bij kleuters (4-6 jaar) en valt onder de verantwoordelijkheid van het onderwijs. Het onderwijs mag Vroegschoolse Educatie naar eigen inzicht inrichten, de Onderwijsinspectie controleert of VVE-kleuters een rijk taalaanbod krijgen.

Het consultatiebureau indiceert jonge kinderen vlak voor hun tweede verjaardag op (risico op) met name taalachterstand. Jaarlijks ontvangen nu circa 20 kinderen in gemeente Drimmelen deze indicatie, zodat over een periode van 1,5 jaar het aantal 2,5-4-jarigen met een indicatie op (mogelijke) taalachterstand circa 30 peuters bedraagt.

2.2 Peutervoorzieningen in Drimmelen

In de gemeente Drimmelen zijn ongeveer 350 peuters in de leeftijdsperiode 2,5 tot 4 jaar. Het betreft ongeveer 320 peuters zonder een VVE-indicatie en circa 30 peuters met een VVE-indicatie. De gemeente Drimmelen werkt voor het verzorgen van peuteropvang en voorschoolse educatie samen met twee organisaties, Stichting ESKADEE en Kibeo.
Hieronder worden alle VVE-locaties weergegeven in de gemeente Drimmelen.

Tabel 1 Overzicht van de VVE-locaties

Naam locatie	Houder	Kern
De Grienden	Kibeo	Lage Zwaluwe
De Zeggewijzer	Stichting ESKADEE	Terheijden
’t Stuifke	Stichting ESKADEE	Made

De Madelief	Stichting ESKADEE	Made
Bellabling	Stichting ESKADEE	Hooge Zwaluwe

Bron: LRK (18-4-2019)

In de gesprekken over het toekomstig VVE-beleid kwam naar voren dat Stichting ESKADEE op vier locaties VVE wil voortzetten: twee in Made, één in Hooge Zwaluwe en één in Terheijden. Door de invoering van de wet IKK (Innovatie Kwaliteit Kinderopvang) en de ontwikkeling naar een aanbod van 16 uur is méér dan vier VVE-locaties niet rendabel. Met vier volwaardige VVE-locaties is de dekking van VVE in bijna alle kernen gegarandeerd. Alleen in de kern Wagenberg zal geen VVE worden aangeboden vanwege te hoge kosten voor Eskadee in vergelijking tot het geringe aantal doelgroepkinderen. Voor een VVE-aanbod kunnen deze kinderen naar Made of Hooge Zwaluwe gaan. De nabijheid van VVE is hiermee in principe niet in het geding. Daarnaast gaat het om een relatief klein aantal peuters met een VVE-indicatie in deze kern.

Op verzoek van de gemeente heeft Sardes een OAB-scan uitgevoerd voor Drimmelen (zie bijlagen). De scan is een indicator van de verdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen. Tevens geeft de scan een goed beeld van de te verwachte achterstanden per wijk /dorpskern en de achterstanden per school. Uit deze scan blijkt dat deze verdeling aansluit op de grootste verwachte achterstanden per school/ kern en de huidige VVE-locaties.

2.3 Huidige en nieuwe landelijke kaders VVE

Er is een aantal landelijke ontwikkelingen waar de gemeente Drimmelen rekening mee moet houden in de vormgeving van VVE-beleid vanaf 2020:

1. *OAB kader 2019-2022*

In het kader van het OAB (onderwijsachterstandsbeleid) ontvangt de gemeente middelen van het Rijk om achterstanden te voorkomen door vroegtijdig zgn. Voorschoolse Educatie te organiseren en mogelijk (op basis van lokaal beleid) andere interventies in te zetten. Het Rijk heeft per 1 januari 2019 de verdeelsleutel van de OAB-middelen herzien en in een periode van 4 jaar zal iedere gemeente toegroeien naar een nieuw OAB-budget. Voor het jaar 2019 ontvangt de gemeente Drimmelen € 114.000 aan OAB-middelen en naar verwachting stijgt dit naar circa € 140.000 in 2022.

2. *960 uur aanbod Voorschools vanaf 2020*

Het Rijk stelt dat er twee factoren van belang zijn voor effectieve Voorschoolse Educatie bij doelgroeppeuters. Ten eerste de *kwaliteit* van de Voorschoolse Educatie en ten tweede de *intensiteit* van het aanbod. De kwaliteit van Voorschoolse Educatie wordt vanuit het Rijk via aanvullende landelijke eisen met enige regelmaat aangescherpt en zal vanaf 2022 een verdere impuls krijgen door de verplichte aanstelling van een hbo'er op een VVE-groep. Ten aanzien van de intensiteit van het aanbod geldt tot en met 2019 dat een Voorschools aanbod minimaal 10 uur per week is. Dit wordt vanaf 2020 opgehoogd naar gemiddeld 16 uur per week. Op verzoek van het werkveld is dit versoepeld naar minstens 960 uur tijdens de VVE periode (van ca 1,5 jaar). Versoepeling is mogelijk door:

- Jonge peuters minder uren dan 16 te laten komen en oudere peuters meer dan 16 uur;
- Meer dan 40 weken open te gaan, zodat per week ook volstaan kan worden met bijvoorbeeld 14 uur per week.

Bij een aanbod van 40 weken is het minimum aantal nog steeds gemiddeld 16 uur per week. Deze keuze is aan de kinderopvang in overleg met de ouders.

2.4 Pilot onderwijsinspectie: onderzoek naar VVE en kinderopvang

Medio 2018 hebben we ingeschreven op een vraag vanuit de onderwijsinspectie welke gemeenten mee wilden doen met een pilot 'herijken toezicht VVE en KO'. De inspectie heeft samen met gemeenten en het werkveld de kwaliteit van kinderopvang en VVE in de gemeente onderzocht. Tijdens deze 'Pilot herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang' heeft de onderwijsinspectie de kwaliteit van VVE op verschillende niveaus onderzocht. Bestuurders en medewerkers van zowel kinderopvang als gemeente zijn geïnterviewd. Middels deze interviews is onderzocht of de kwaliteit van zowel interbestuurlijk toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (VVE) als interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van kinderopvang voldeed.

Eén en ander heeft geleid tot drie onderstaande VVE-herstelafspraken ten aanzien van:

1. Definitie doelgroepkind
   De onderwijsinspectie stelt dat de gemeente uiterlijk in maart 2019 met al haar partners overleg heeft gehad rondom de definitie doelgroeppeuter en dat er een heldere, gezamenlijke definitie is geformuleerd en vastgelegd in het gemeentelijk beleid VVE.
2. Bereik
   De inspectie verwacht dat de gemeente uiterlijk in maart 2019 zicht heeft op zowel haar bereik als het non-bereik.
3. Resultaatafspraken
   De inspectie verwacht dat de gemeente uiterlijk juli 2019 resultaatafspraken heeft gemaakt met de besturen over de vroegschoolse educatie.

Aan alle drie de verbeterpunten hebben we samen met het werkveld ruim aandacht geschonken in de totstandkoming van dit nieuwe VVE-beleid. Na een afsluitend gesprek heeft de onderwijsinspectie in oktober 2019 laten weten dat we met dit nieuwe beleid voldoen aan de herstelopdrachten.

3 Visie op VVE-beleid

3.1 Visie

Tijdens bijeenkomsten met het werkveld is onderstaande visie op VVE-beleid geformuleerd. Deze visie geldt als een meerjarenuitgangspunt van waaruit de partners samenwerken. De partners zetten zich gezamenlijk hiervoor in en delen de verantwoordelijkheid om deze visie te verwezenlijken.

De gezamenlijke gedeelde visie luidt:

> In de gemeente Drimmelen vinden wij het belangrijk dat alle kinderen hun talenten kunnen ontplooien. Het vergroten van de kansen voor kinderen met (taal)achterstanden maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. Kinderen in de voor- en vroegschoolse periode krijgen onder andere aan de hand van VVE-programma's de ondersteuning die kinderen helpt bij het inlopen van hun (taal)achterstand. Bij het bieden van optimale kansen voor alle 0- tot 6-jarigen is VVE een belangrijk middel, maar ook andere (beleids)initiatieven en inzet dragen hieraan bij. Te denken valt aan armoedebeleid, huisvestingsbeleid en aanpak laaggeletterdheid.

De gemeente Drimmelen zet met het VVE-beleid dus in op het voorkomen en bestrijden van taalachterstanden. Uit onderzoek blijkt dat investeren op jonge leeftijd loont (*Cattan, Crawford & Dearden, 2014)*[1]. VVE-beleid maakt onderdeel uit van een integraal beleid voor het jonge kind. Immers door peuteropvang en VVE komen professionals in aanraking met jonge kinderen en hun ouders. Hierdoor zijn er tal van mogelijkheden om andere beleidsmatige speerpunten te koppelen, zoals jeugdzorg, ontwikkeling van integrale kindcentra (IKC's), armoedebestrijding of aanpak laaggeletterdheid. Voor VVE betekent dit dat voor ieder doelgroepkind gekeken dient te worden of er enkel een taalprobleem is of dat er ook andere problematieken spelen bij het kind/in het gezin. Professionals die deze kinderen en hun ouders regelmatig zien, hebben een belangrijke signalerende taak hierin.

Daarnaast is goede overdracht en communicatie tussen voorschoolse en vroegschoolse partners essentieel om vanaf 4 jaar het best passende onderwijsaanbod voor kinderen te bieden. Samenwerking en afstemming tussen peuter- en kinderopvang en onderwijs is hierdoor essentieel. Verder vinden de partners het van groot belang om ouders te ondersteunen bij de (taal)ontwikkeling van hun kind. Voor het VVE-beleid vraagt dit om aandacht voor ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap met ouders.

3.2 Ouderbetrokkenheid en rollen partners

De gemeente heeft nu nog geen gemeentelijk beleid op het gebied van ouderbetrokkenheid. In 2020 maakt de gemeente in samenwerking met betrokken partners een plan om de betrokkenheid van ouders en daarmee onderwijskansen voor kinderen verder te vergroten. De werkgroep VVE wordt hiervoor in positie gebracht. Het gemeentelijk beleid is dan ondersteunend aan het eigen beleid van de organisaties. Immers, wanneer ouders thuis samen met kinderen met dezelfde materialen, woorden of uitgangspunten werken, versterkt dit de VVE.

4 Doelgroepdefinitie en proces VVE

4.1 Criteria

Wij willen vanzelfsprekend alle kinderen bereiken die baat hebben bij VVE. Hierover is overeenstemming met de partners die betrokken zijn bij dit nieuwe beleid. Op basis van onderstaande criteria wordt in de toekomst een VVE-indicatie afgegeven:

[1] Presentatie van dr. Paul Leseman (https://www.enschede.nl/sites/default/files/Paul%20Leseman%20-%20keynote%20Enschede%2014%20februari%202018.pdf) en een artikel van Cattan, Crawford en Dearden (https://www.ifs.org.uk/uploads/publications/comms/R99.pdf)

Kinderen tussen 2 en 4 jaar worden geïndiceerd wanneer er sprake is van een (risico op) (taal)achterstand. Op basis van één of meerdere van de volgende indicatoren wordt dit door jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau/JGZ) bepaald (geordend naar kind, gezin en omgeving):

- ***Achterblijvende spraak en/of taalontwikkeling (belangrijkste factor)***
- ***Afwijkende sociaal-emotionele ontwikkeling kind***
- ***Laag opleidingsniveau ouders***
- ***Lage sociaaleconomische status ouders***
- ***Omgevingsfactoren rond het gezin/kind die een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van het kind.***

JGZ toetst per individueel kind. De bovenstaande indicatoren geven een indicatie van een (risico op) (taal)achterstand. Dit is vaak terug te zien in onderstaande ontwikkelingen: spraaktaal-, motorische- en/of sociaal-emotionele ontwikkeling.

NB. Niet alles is te vatten in criteria. Vanuit de deskundigheid en ervaring mag JGZ gemotiveerd afwijken van deze criteria en toch besluiten dat een kind een VVE-indicatie krijgt. Indien nodig wordt dit overlegd met een collega, de VVE-coördinator en/of de kinderopvang.

4.2 Toeleiding en indicatiestelling

Om alle kinderen in de gemeente Drimmelen te bereiken die baat hebben bij VVE, is het van groot belang dat alle betrokkenen weten wie welke rol vertegenwoordigt in de toeleiding. Afstemming en terugkoppeling met alle partijen zorgt ervoor dat kinderen ten alle tijden in beeld zijn en in principe bekend zijn voordat zij beginnen aan de basisschool. Om dit te realiseren is het van belang dat taken en verantwoordelijkheden helder zijn. Deze afstemming en terugkoppeling zijn voornamelijk van belang bij de volgende momenten:

1. Indicatiestelling
2. Begin peuteropvang
3. Overgang naar basisschool

1. <u>Indicatiestelling</u>

In gemeente Drimmelen heeft JGZ een groot bereik. Zij zien vrijwel alle jonge kinderen tussen 2 en 4 jaar. Er is een consult bij zowel 2 jaar als 3 jaar. De arts van het consultatiebureau of jeugdverpleegkundige onderzoekt en observeert de kinderen en gaat in gesprek met de ouders. Het kind krijgt een VVE-indicatie op basis van één of meerdere indicatoren zoals die bij de doelgroepdefinitie zijn vastgesteld. De medewerker van JGZ informeert ouders over de VVE- locaties in de gemeente. Met toestemming van de ouders wordt de indicatie door JGZ naar de VVE-coördinator gestuurd. Op die manier heeft de gemeente zicht op het aantal VVE-kinderen en de spreiding in de gemeente. De VVE-coördinator verstuurt de indicatie naar de planning van de kinderopvangorganisatie. De opvang neemt vervolgens contact op met ouders om de mogelijkheden m.b.t. de VVE plaatsing te bespreken. Wanneer hierover overeenstemming is, wordt de VVE-coördinator geïnformeerd over de ingangsdatum van het VVE-aanbod. Ouders ontvangen van de gemeente een brief met daarin de voorwaarden t.a.v. VVE.

2. <u>Begin peuteropvang / start VVE periode</u>

Kinderen met een VVE-indicatie bezoeken nu tenminste 10 uur een VVE locatie in de gemeente Drimmelen; vanaf augustus 2020 wordt dit gemiddeld 16 uur. Het aanbod voldoet aan alle eisen die door de onderwijsinspectie en GGD worden gesteld. Na plaatsing neemt de VVE locatie contact op met de jeugdverpleegkundige om te melden dat er is gestart met VVE. Dit geeft tevens de mogelijkheid inhoudelijke vragen en bijzonderheden m.b.t de ontwikkeling van het kind te delen; dit

kan alleen na toestemming van de ouders. Indien dit gesprek bij ieder VVE-kind bij de start plaatsvindt, kan het bereik bepaald worden. Dit geeft ook de mogelijkheid om met ouders in gesprek te gaan, wanneer ouders geen gebruik wensen te maken van de peuteropvang, om het non-bereik zo laag mogelijk te houden.

3. Overgang naar basisschool

Alle VVE locaties en basisscholen werken met een kindvolgsysteem. De organisaties zijn vrij in een keuze voor een volgsysteem. Het wordt aanbevolen het volgsysteem van de VVE locatie aan te laten sluiten op het leerlingvolgsysteem van het basisonderwijs. Werken met een zelfde volgsysteem maakt het formuleren van een doorgaande lijn en het registreren van de resultaten makkelijker.

Tijdens de VVE periode wordt de ontwikkeling van het kind gevolgd. Pedagogisch medewerkers en ouders houden elkaar op de hoogte van de ontwikkeling van de peuter. Indien nodig -soms heeft men eigen expertise in huis-worden andere professionals hierbij betrokken, zoals bijv. jeugdverpleeg-kundige of logopedist. Een observatie van het kind door logopedist, jeugdverpleegkundige op de VVE locatie is een goede manier om samen te ontwikkeling van het kind te volgen en mogelijke acties te bespreken. Na verloop van tijd wordt er een warme overdracht gepland met de ontvangende basisschool. De ouders worden uitdrukkelijk uitgenodigd deel te nemen aan dit gesprek. De opvang neemt hiervoor het initiatief.

4.3 Taken VVE-coördinator

De coördinator werkt nauw samen met de gemeentelijke beleidsmedewerker Welzijn. De coördinator is verantwoordelijk voor het vertalen van het VVE-beleid naar het netwerk van samenwerkingspartners die bij de uitvoering van VVE betrokken zijn. De coördinator is aanspreekpunt voor professionals die werkzaam bij de volgende organisaties: kinderopvang, onderwijs, jeugdgezondheidszorg. Maar ook Theek5 of Vluchtelingenwerk. Daarnaast heeft de coördinator een aantal administratieve taken:

- Ontvangen van VVE-indicaties van JGZ en coördineren van de plaatsing op een VVE-locatie;
- Controleren van VVE declaraties, gegevens verzamelen t.b.v. resultaatafspraken;
- Organiseren overleg VVE werkgroep;
- Informeren van de LEA (lokaal educatieve agenda) over ontwikkelingen binnen VVE;
- Onderhouden van interne en externe contacten en afspraken maken met verschillende partners;
- Bijhouden van landelijke ontwikkelingen m.b.t. VVE en GOAB (Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid). Indien nodig wordt een verbinding gemaakt met gemeentelijk VVE-beleid;
- Jaarlijks opstellen van een VVE-rapportage voor de gemeente. In de rapportage staan gegevens over het aantal kinderen dat deelneemt aan het VVE-traject, het aantal afgenomen uren, de ontwikkelingen, financiële stand van zaken etc. De rapportage wordt ook gebruikt voor de verantwoording aan rijksoverheid en onderwijsinspectie;
- Budgetbewaking (in overleg met gemeente). Het totale subsidiebudget is leidend.

5 Resultaatafspraken VVE

5.1 Taalachterstand

Scholen, locaties peuteropvang en kinderopvang en de gemeente maken gezamenlijk afspraken over wat de resultaten van VVE zouden moeten zijn.[2] Het delen van ervaringen en expertise tussen de betrokken instanties staat hierbij centraal. Het doel van deze dialoog is om gezamenlijk een goed beeld te krijgen hoe de (voor)school er voor staat en welke mogelijke verklaringen hiervoor te geven zijn, maar vooral om met elkaar te bepalen welke consequenties dit zou moeten hebben voor uitvoering of beleid. Deze dialoog kan op verschillende niveaus gevoerd worden: op schoolbestuurlijk-/organisatieniveau, tussen voorschool en school en tenslotte tussen gemeente en VVE-partners.

Bij het meten van de resultaatafspraken VVE staat het begrip *taalachterstand* centraal. We formuleren hieronder wat wij hieronder verstaan in het kader van onze resultaatafspraken[3].

Taalachterstand
Taalachterstand is een achterstand die op het taaldomein door middel van een observatiesysteem vastgesteld wordt aan de hand van de norm van het desbetreffende systeem.

5.2 Nieuwe resultaatafspraken VVE

In de gemeente Drimmelen streven we er naar om ieder kind dat bij aanvang een taalachterstand heeft, een extra groei in ontwikkeling te laten doormaken. Echter, we weten dat dit streven naar alle waarschijnlijkheid niet gehaald wordt (niet alle kinderen kunnen immers een stevige sprong maken in hun ontwikkeling, blijkt uit tientallen VVE-monitors van o.a. Oberon) en dus hebben wij samen de volgende ambities geformuleerd:

De voorschoolse VVE-sector
Bij minstens 80% van de peuters die met een taalachterstand instromen op de voorschool is deze achterstand op het domein taal bij uitstroom uit de voorschool afgenomen, indien te meten met twee maanden.

De vroegschoolse VVE-sector
Bij minstens 80% van de kleuters die met een taalachterstand instromen in groep 1, is deze achterstand op het domein taal eind groep 2 afgenomen, *indien te meten met twee maanden**.

** De meeste scholen en opvang maken gebruik van een volgsysteem dat werkt met ontwikkellijnen die gemeten worden met 'mijlpalen' en vaak ook in verdeling van ontwikkeling in maanden. Vaak wordt KIJK gebruikt. Bijvoorbeeld: een kind stroomt in met 2,5 jaar en heeft dan een achterstand in taalontwikkeling; deze is bijv. 2,3 dan is er al een achterstand van 2 maanden. Bij uitstroom meestal als een kind 4 jaar is), wordt dan ook weer de ontwikkelleeftijd van de taal aangeven, als deze dan 4 is, is de achterstand van 2 maanden ingelopen.*

In de bijlagen zijn de uitgangspunten opgenomen die ten grondslag liggen aan de resultaatafspraken.

---

[2] De Wet op het Primair Onderwijs bepaalt dat afspraken moeten worden gemaakt over de resultaten van vroegschoolse educatie (artikel 167, lid 1b). In gemeente Drimmelen sluiten de voorschoolse organisaties hierbij aan, zodat bespreking onderling mogelijk wordt gemaakt.

[3] Dit staat los van de doelgroepdefinitie VVE, die voorafgaand aan VVE aan kinderen wordt gegeven.

6 Nieuw beleid: VVE-aanbod naar 960 uur

Op 1 augustus 2020 dient er in de gemeente Drimmelen een voorschools aanbod van 960 uur te zijn voor de VVE-geïndiceerde kinderen vanaf 2,5 jaar. De realisatie van 960 uur VVE wordt in samenspraak met de voorschoolse aanbieders vastgesteld. De kaders waarbinnen VVE mag worden aangeboden, worden onder andere door de gemeente vastgelegd in de subsidieverordening.

Gezamenlijk zijn de volgende ***beleidsuitgangspunten*** opgesteld:

1. ***VVE-aanbod start vanaf 2,5 jaar***
   We kiezen ervoor om de VVE-leeftijd aan te passen naar 2,5 jaar (in 2019 is dit nog 2 jaar). Hiermee sluiten we exact aan bij de beleidsregels van het Rijk.

2. VVE-aanbod vanaf 2,5 jaar vrij in te delen

Vanaf 2,5 tot 4 jaar dient er een aanbod te zijn van 960 uur. Dit komt gemiddeld neer op een aanbod van 16 uur per week wanneer er 40 weken per jaar wordt aangeboden. De gemeente wil de KO-aanbieders vrij laten om daarin de gewenste vorm te kiezen, met de kanttekening dat het in de basis gaat om peuteropvang met dagdelen van maximaal 6 uur (landelijke eis). De gemeente stelt middelen beschikbaar om het VVE-aanbod te subsidiëren met een maximum van 960 uur op basis van 1,5 jaar. Om te komen aan 16 uur VVE moet daarom gebruik gemaakt worden van minimaal drie dagdelen.

3. Verhouding VVE-uren met en zonder ouderbijdrage 50%-50%

De verhouding van het aanbod voor VVE-uren met ouderbijdrage en VVE-uren zonder ouderbijdrage wordt vastgesteld op 50%-50%. Bij een aanbod van 16 uur per week komt dat daarmee neer op 8 VVE-uren waar ouders een inkomensafhankelijke bijdrage voor betalen en 8 VVE-uren waarvan ouders geen ouderbijdrage betalen. Dit wordt dus losgekoppeld van dagdelen die kunnen variëren tussen 3 en 6 uur. We kiezen ervoor om 50% van de VVE-uren gratis beschikbaar te stellen om de financiële toegankelijkheid van VVE te verhogen. Indien een kind VVE geniet in een kinderopvangsetting in plaats van in een peuterspeelzaal (dit komt enkele keren voor per jaar), vergoedt de gemeente geen 50% van de uren, maar maximaal 8 uur per week. Dit omdat sommige kinderen veel langer naar de kinderopvang gaan (tot 4 of 5 dagen per week) in vergelijking tot een peuterspeelzaalbezoek.

Bij de toepassing van de inkomensafhankelijke ouderbijdrage wordt er gebruik gemaakt van de circa 40 staffels van de tabel Kinderopvangtoeslag van de belastingdienst. Dit om een volledige harmonisatie van de ouderbijdrage te hebben tussen ouders met en zonder recht op kinderopvangtoeslag.

4. Bij 'no-show' wordt op termijn het contract aangepast

De gemeente dient te voldoen aan de aanbodverplichting VVE van 960 uur in 1,5 jaar tijd. Het kan echter voorkomen dat VVE-peuters een contract hebben voor deze 960 uur, maar in werkelijkheid structureel een lager aantal uur per week/maand afnemen. Met de aanbieders is afgesproken dat zij in principe bekostigd worden voor 960 VVE-uren. Wanneer echter blijkt dat er wekelijks structureel minder uren afgenomen wordt, zal de aanbieder hierover in gesprek gaan met de ouders. Bij structurele afwezigheid wordt aangenomen dat ook de aanbieder minder kosten hoeft te maken en zal hierom voor die uren niet meer worden bekostigd. Dit gebeurt op basis van vertrouwen. De

aanbieder dient hiervoor de eerste stap te zetten door het contract met de VVE-ouder te verlagen van bijvoorbeeld 4 naar 3 dagdelen per week.

5. *VVE-uurtarief in 2020 van € 11,10*

Vanaf 2020 komt er een VVE-uurtarief van € 11,10 per uur vanaf het eerste VVE-uur, waarbij een dagdeel nooit langer is dan 6 uur. Dat betekent dat een VVE-kind dat 640 uur VVE afneemt in een jaar altijd € 7.104 aan inkomsten genereert; een deel via de ouderbijdrage, een aanzienlijk deel via aanvullende gemeentelijke subsidie. De gekozen € 11,10 is een gangbaar bedrag voor VVE[4].

De basisregel voor de dekking intern is:

- Kinderopvang/ peuteropvang wordt deels bekostigt door de ouder en deels door de belastingdienst (overheid) danwel de gemeente (middels de peutertoeslag)
- Bij VVE in een peuteropvangsetting worden de eerste 50% van de maximaal 16 uren VVE volgens het eerste punt bekostigd;
- De tweede 50% van de VVE-uren in een peuteropvangsetting worden volledig vergoedt vanuit de gemeente vanuit de OAB-middelen, met een kleine bijdrage vanuit het budget peutertoeslag;
- Indien een kind VVE krijgt in een kinderopvangsetting i.p.v. in een peuterspeelzaal, dan vergoedt de gemeente hiervoor maximaal 8 uur per week;
- Daarnaast is er een maximaal bedrag van € 10.000 per jaar voor scholing, materiaal, overdracht, overleg et cetera, te dekken uit budget peutertoeslag;
- Bij de invoering van hbo-ers in 2022 dient bovenstaande herzien te worden en dat is dan ook een logisch moment om deze financiële constructie en dit beleid te evalueren.

7 Financiële consequenties

7.1 Raming kosten VVE 2020-2022

We hebben een financiële raming gedaan voor de kosten van VVE met de volgende aannames:

- 22 VVE-kinderen nemen tussen 2,5 en 4 jaar 640 uur VVE-peuteropvang af op jaarbasis, vanaf 1 augustus 2020. Voor de periode 1 januari t/m 31 juli is gerekend dat aanbieders een aanbod hebben van 12 uur VVE per week voor hetzelfde aantal kinderen;
- 16 van de ouders van deze 22 VVE-kinderen hebben recht op kinderopvangtoeslag, de andere 8 ouders recht op een peutertoeslag;
- Maximaal 5 VVE-kinderen worden in een VVE kinderdagopvangsetting opgevangen, de rest in een peuteropvangsetting;
- Totaal gaan we uit van een maximaal bereik van 27 van de 30 verwachte doelgroepkinderen. Hiermee zitten we met 90% boven het landelijk gemiddelde van 85%.

Tabel 2 geeft inzicht in de te verwachte kosten in 2020, waarin vanaf 1 augustus een verruimd aanbod gedaan gaat worden van 16 uur.

[4] Zie o.a. https://www.sociaalwerknederland.nl/?file=15124&m=1505748795&action=file.download

Tabel 2: Raming kosten VVE 2020

	Raming kosten VVE 2020
Peuteropvangsetting middelen basisplek voor VVE (27 kinderen) – te bekostigen uit de middelen peutertoeslag	€ 14.100
Peuteropvangsetting middelen OAB (22 kinderen)	€ 92.275
Kinderopvangsetting middelen OAB (5 kinderen)	€ 4.125
Totale kosten	**€ 110.500**

Deze tabel laat zien dat in het overgangsjaar 2020 de te verwachte kosten voor de VVE-plekken € 110.500 bedragen, waarvan € 96.400 vanuit OAB gefinancierd moeten worden en het restant vanuit de peutertoeslag. In tabel 3 geven we inzicht in de te verwachte kosten voor 2021 als er een heel jaar een verruimd aanbod gedaan wordt en er een indexatie is toegepast.

Tabel 3: Raming kosten VVE vanaf 2021

	Raming kosten VVE 2021
Peuteropvangsetting middelen basisplek (22 kinderen) - te bekostigen uit de middelen peutertoeslag	€ 16.600
Peuteropvangsetting middelen OAB (22 kinderen)	€ 101.100
Kinderopvangsetting (5 kinderen)	€ 16.000
Totale kosten	**€ 133.700**

Deze tabel laat zien dat de te verwachte kosten voor 2021 in totaal maximaal € 133.700 bedragen, waarvan € 117.100 vanuit OAB en het restant vanuit de peutertoeslag.

7.2 Meerjarenbegroting OAB inkomsten en kosten 2020-2022

Om een goed beeld te geven over de kosten en baten OAB vanaf 2020 staat hieronder een meerjarenbegroting OAB weergegeven. De gemeente heeft in 2019 € 103.000 Rijksbudget voor het onderwijsachterstandenbeleid. Dit bedrag zal als gevolg van de nieuwe verdelingssystematiek van Rijksmiddelen de komende periode iets toenemen volgens een overgangsregeling[5] naar, naar verwachting, € 140.000 in 2022 (€ 121.000 in 2020). De voorlopige jaarlijkse bijdragen worden ieder jaar in september bekend gemaakt.

*Tabel 4: Verwachte **inkomsten** OAB 2020-2022*

	2019	*2020*	*2021*	*2022*
Verwachte inkomsten specifieke uitkering OAB*	€ 114.000 **	≈ € 121.000	≈ € 130.000	≈ € 140.000

** De bedragen zijn indicaties. Het Rijk berekent jaarlijks de uitkeringen op basis van recente cijfers. Wel blijft het mogelijk om niet uitgegeven gelden binnen de periode van de specifieke uitkering (2019-2022) door te schuiven.*

*** Hiervan blijft naar schatting ≈ € 20.000 onbesteed en kan worden doorgeschoven worden naar 2020-2022*

Op basis van tabel 4 is op te maken dat naar verwachting in de periode 2020-2022 in totaal € 411.000 (incl. € 20.000 uit 2019) aan OAB middelen in te zetten is.

[5] Zie https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-315.html

*Tabel 5: Verwachte **uitgaven** OAB periode 2020-2022*

	2020	*2021*	*2022*
VVE-uren 27 kinderen (aanname)	€ 96.400	€ 117.100	€ 117.100
VVE-coördinatie	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Theek5 (o.a. Boekstart)	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Studiekosten kinderopvang	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Verplichte HBO-er per 2022	€ 0	€ 0	€ 11.000
Totale geschatte kosten	***€ 123.900***	***€ 144.600***	***€ 155.600***

Totale geschatte uitgaven 2020 t/m 2022: *€ 424.100*

*Tabel 6: Verwachte **dekking** OAB periode 2020-2022*

	2019	*2020*	*2021*	*2022*
specifieke uitkering OAB*	€ 114.000**	≈ € 121.000	≈ € 130.000	≈ € 140.000
subsidie peutertoeslag	n.v.t.	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totale geschatte dekking		***€ 131.000***	***€ 140.000***	***€ 150.000***

Totale geschatte dekking 2020 t/m 2022: € 421.00 + € 20.000 (over uit 2019)= *€ 441.000*

** De bedragen zijn indicaties. Het Rijk berekent jaarlijks de uitkeringen op basis van recente cijfers. Wel blijft het mogelijk om niet uitgegeven gelden binnen de periode van de specifieke uitkering (2019-2022) door te schuiven.*

*** Hiervan blijft naar schatting ≈ € 20.000 onbesteed en kan worden doorgeschoven worden naar 2020-2022*

Uit tabel 5 is op te maken dat de te verwachte kosten voor de periode 2020-2022 in totaal € 424.100 bedragen, dus in balans met de te verwachte inkomsten van € 441.000. Jaarlijks dragen we uit de peutertoeslagsubsidie een bedrag van € 10.000 bij voor scholing. Deze ruimte is er budgettair en de koppeling is een logische. Zie ook bijlage 3.

Mochten de inkomsten iets lager uitvallen, is dit dus ook op te vangen in de ruimte van ruim € 15.000 die is gecreëerd. Ten aanzien van de VVE-bekostiging van de kinderopvangorganisaties is er een subsidieverordening opgesteld. Deze is te vinden in de bijlagen (bijlage 4).

8 Samenwerking en structuur VVE

De huidige VVE-overlegstructuur is met elkaar besproken. Hieruit is een aantal verbeterpunten naar voren gekomen. Er is met name behoefte aan duidelijkere communicatielijnen m.b.t de afstemming en terugkoppeling. Dit heeft geleid tot een nieuwe VVE-overlegstructuur vanaf medio 2019. De schematische weergave hiervan is opgenomen in de bijlagen.

In de nieuwe structuur is afgesproken dat VVE-vraagstukken besproken kunnen worden op één of meerdere niveaus: strategisch (LEA), tactisch (werkgroep VVE) en uitvoerend niveau (kernoverleg en locatie-overleg). De afweging of op welk niveau iets besproken wordt, ligt primair bij de VVE-coördinator of de gemeenteambtenaar VVE. Als een vraagstuk VVE besproken wordt, zitten er mensen met mandaat aan tafel indien er beslissingen gevraagd worden. Deze personen kunnen ook acties uitzetten op het niveau waarop wordt gesproken. Tevens zorgen deze mensen voor terugkoppeling binnen de eigen organisatie.

In de nieuwe overlegstructuur gaan we ervan uit dat er niet per se méér overleg plaats hoeft te vinden. We richten het VVE-overleg vooral effectiever en efficiënter in door middel van bespreking met betrokkenen met mandaat. De gemeenteambtenaar zal tezamen met de VVE-coördinator zorgdragen dat de structuur werkzaam is en dus dat de juiste thema's op de juiste overleggen aan bod komen. Tevens nemen zij de verantwoording voor het opstellen van de agenda, waarbij de overige leden van de overleggen punten voor de agenda kunnen aandragen. De uitwerking van de verschillende overlegniveaus en de -structuur is opgenomen in de bijlagen.

Oberon